

TALOUSARVIOALOITE 720/2004 vp

Määrärahan osoittaminen pitkäaikaistyöttö- mien eläke-edellytysten selvittämiseen

Eduskunnalle

Neljättä vuotta on tehty menestyksellisesti pitkäaikaistyöttömien kuntoutusmahdollisuuksien ja eläke-edellytysten selvittämistyötä, johon annettulla rahalla on ollut tarkoitus ostaa eläkepäätyösiin vaadittavia välttämättömiä tutkimuksia ja lääkärintodistuksia, joita terveyskeskukset eivät ehdi tehdä. Tarkoituksena on ollut selvittää useita vuosia työelämästä poissa olleiden todellinen työkuunto ja elämäntilanne perusteellisilla kartoituksilla. Tässä työssä on tiivistetty työhallinnon, kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon ja kuntoutustutkimuslaitosten yhteistyötä paikallisella tasolla, ja hyviä tuloksia on tästä jo saavutettu. Tätä yhteistyötä onneksi jatketaan ja tiivistetään tulevanakin vuonna.

Ensimmäisten vuosien selvitystyön tulokset ovat olleet paljonpuhuvia: suuri osa eläke-edellytysten selvittämiseen mukaan päässeistä on todettu perusteellisissa tutkimuksissa työkyvyttömiksi. Näistä työkyvyttömistä ovat monet tämän kartoituksen jälkeen siirtyneet "eläkehakuputkeen", ensin sairausvakuutuksen päivärahalle ja sen jälkeen hakemaan eläkettä. Näin monen pitkäaikaistyöttömän vuosien piina — työn hakeminen ilman todellista työkykyä — on loppunut. Työkykykartoituksiin mukaan päässeistä osa on myös ammatillisen tai terveydellisen kuntoutuksen kautta pääsemässä mukaan työelämään, tosin usein melko pienten kuntouttavien askelien kautta.

Hyvää työtä on siis tehty, mutta paljon on vielä jäljellä. Arvioiden mukaan noin 15 prosenttia pitkäaikaistyöttömistä ei ole enää työllistettävissä

sä tehokkaillakaan tukitoimenpiteillä. Siksi heidät tulee ohjata eläketurvan piiriin, mitä pikemmin, sen parempi. Ensi vuoden talousarvioesityksessä on hyvä esitys siitä, että kaikkein ikääntyneimmät pitkäaikaistyöttömät päästettäisiin hakemuksesta eläkkeelle. Tämä on inhimillinen ratkaisu. Työttömiksi jää kuitenkin kymmeniätuhansia työttömiä työnhakijoita, jotka eivät ilman kunnollista työkyvyn kartoittamista pääse omaehtoiseen työhön. Lisäksi on monta todellisesti työkyvyttöä, jotka on velvoitettu etsimään työtä ilman todellista työkykyä. Nykyisillä — onneksi täksi vuodeksi edes hieman kasvatetuilla resursseilla — eläke-edellytysten selvittämistoimenpiteillä menee vuosia etsiä nämä työkyvyttömät työnhakijat kortistosta. Jotain nopeampaa käytäntöä tähän toivoisi, sillä kaikki lisävuodet tuntuvat työkyvyttömistä pitkäaikaistyöttömistä lisärangaistuksilta.

Momentille esitetään tämän vuoden budjetissa 3 300 000 euron määrärahaa, jolla ensi vuoden budjetin mukaan arvioidaan järjestettävän 6 000 työkuunon tutkimusta pitkäaikaistyöttömien eläke-edellytysten selvittämiseksi. Tätä määrää on nostettava ainakin 2 000:lla, jolloin lisämäärärahaa tälle momentille tarvitaan miljoonan euron verran.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2005 talousarvioon momentille 34.06.51 lisäyksenä 1 000 000 euroa pitkäaikaais-

TAA 720/2004 vp — Leena Rauhala /kd

*työttömien eläke-edellytysten selvittämi-
seen.*

Helsingissä 24 päivänä syyskuuta 2004

Leena Rauhala /kd